

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum	: 1 juni 2010	Nummer PS	: PS2010MME08
Afdeling	: MOB	Commissie	: MME
Registratienummer	: 2010int260997	Portefeuillehouder	: v. Lunteren

Titel : Bestuursovereenkomst Stationsgebied Driebergen-Zeist

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 5
Toelichting	pag. 7
Bijlage (Impressie varianten)	pag. 8

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Op 18 mei 2010 is namens de dagelijkse besturen van BRU, Provincie Utrecht en gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug een overeenkomst ondertekend, waarin voorkeursoplossing, de financiële bijdragen en de besparingsmogelijkheden op de regionale wensen zijn vastgelegd. Afsproken is dat deze overeenkomst voor 1 juli 2010 ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de algemene besturen van genoemde partijen.

Voorgeschiedenis

Op 22 juni 2006 is een bestuursovereenkomst getekend tussen Rijk en regionale overheden met betrekking tot de reconstructie van drie spoor kruisingen op het spoorbaanvak Utrecht-Arnhem, onder andere bij station Driebergen-Zeist. In de afgelopen jaren hebben meerdere varianten voor de stationsomgeving Driebergen-Zeist het licht gezien, maar het is bestuurlijke partijen tot voor kort niet gelukt tot overeenstemming te komen.

Op 6 januari 2010 heeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat de regionale partijen in een brief opgeroepen voor 1 april 2010 een regionaal standpunt kenbaar te maken met betrekking tot een financieel haalbare oplossing, zodat deze in het bestuurlijke overleg MIRT van 19 mei 2010 bekrachtigd zou kunnen worden.

In de stuurgroep van 1 april 2010 en de dagen daarna is gesproken over de inhoudelijke oplossing, de financiële bijdragen aan het project en de versoberingsopties, hetgeen heeft geleid tot de overeenkomst van 18 mei 2010.

Essentie / samenvatting

In de overeenkomst zijn de inhoudelijke voorkeursoplossing, de financiële bijdragen aan het project en de versoberingsopties aangegeven. Van de regionale bijdrage van ruim € 50 miljoen wordt € 26 miljoen opgebracht door de regionale overheden en wordt voor ca. € 24 miljoen aan besparingen in het ontwerp doorgevoerd. Deze besparingen zijn niet strijdig met het programma van eisen en tasten de functionaliteit van het multimodale knooppunt niet aan. Afsproken is in de overeenkomst dat, mocht hiervoor de financiële ruimte ontstaan, deze

primair ten goede komt aan een hogere omgevingskwaliteit. De bijdrage van de provincie is vastgesteld op € 8,1 miljoen.

Ten aanzien van de ruimtelijke ordeningsprocedures is afgesproken dat de gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug werken aan een intergemeentelijk bestemmingsplan. Daarnaast is afgesproken om het tempo in het project te houden en versnellingen door te voeren waar dat mogelijk is. Een van de mogelijkheden voor versnelling is het overnemen van de ruimtelijke planprocedure door de provincie middels het opstellen van een inpassingsplan in het geval de bestemmingsplanprocedure bij gemeenten tot stagnatie leidt. Om de inpassingsplanprocedure te kunnen starten zal sprake moeten zijn van een provinciaal belang.

Provinciaal belang

Zoals in eerdere beleidsstukken is vastgelegd acht de provincie de HSL-Oost verbinding, die onderdeel zal zijn van het Europese net van hogesnelheidslijnen, noodzakelijk. Om dit te realiseren is in het bijzonder een spoorverdubbeling nodig op het traject Utrecht-Driebergen (SMPU⁺, p.45). De aanleg van ongelijkvloerse kruising spoor/ weg bij station Driebergen-Zeist moet worden gerealiseerd (RSP, p.50).

Gelet op hiervoor beschreven bovenlokale karakter van het stationsgebied wordt voorgesteld om de herinrichting van het stationsgebied Driebergen-Zeist te benoemen tot (project van) provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Streven naar doelmatige bereikbaarheid: met spoorverbreding kunnen de ambities van Randstadspoor en Programma Hoogfrequent Spoorvervoer verwezenlijkt worden. Voorts wordt de multimodale knooppuntfunctie versterkt door de aanleg van een hoogwaardig busstation en goede P&R-voorzieningen. Tevens wordt een groot veiligheidsknelpunt opgelost en de doorstroming sterk verbeterd door de aanleg van een ongelijkvloerse spoorkruising.

Door het stationsgebied Driebergen-Zeist te benoemen tot (project van) provinciaal belang kan, indien nodig, het Wro-instrumentarium ingezet worden ter borging/bescherming van het provinciaal belang.

Financiële consequenties

In de bestuursovereenkomst van 22 juni 2006 en diverse stuurgroepvergaderingen is vastgelegd dat de provincie € 7,5 miljoen bijdraagt. Rekening houdend met de indexering over de periode 2005-2010 komt dit thans neer op een bijdrage van € 8,1 miljoen.

Daarnaast wordt rekening gehouden met een aanvullende bijdrage van € 2 miljoen, voor het geval een extra fietstunnel onder het spoor niet meer in het projectbudget past. Ook het Bestuur Regio Utrecht wil dit aanvullende bedrag voor deze tunnel reserveren.

In de middelen voor het coalitie-akkoord is een bedrag van € 5 miljoen opgenomen voor project Driebergen-Zeist en reeds beschikbaar gesteld op de begroting door uw Staten. De resterende bijdrage van € 5,1 miljoen wordt gedekt uit het Bestedingsplan BDU 2010, ten laste van de post Reservering opvang mobiliteitsgroei als gevolg van gebiedsontwikkeling. Voor deze post is in het BDU-bestedingsplan 2010 een bedrag van € 27 miljoen opgenomen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

In het proces van de afgelopen jaren zijn diverse malen harde standpunten ingenomen, waarbij de visies en voorkeuren van diverse partijen stevig zijn aangepakt, ook tijdens openbare bijeenkomsten. Dat heeft besluitvorming erg lastig gemaakt. Hoewel de betrokken gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van BRU nog moeten instemmen, getuigt de ondertekening van de overeenkomst van een duidelijke commitment aan het project. Uit de toelichting bij de ondertekening is duidelijk geworden dat de dagelijkse besturen van de regionale partijen blij zijn met het behaalde resultaat en dat zij graag een succes van de nu voorliggende oplossing willen maken.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

In de afgelopen periode zijn verschillende varianten de revue gepasseerd. Uiteindelijk is een gezamenlijke voorkeursvariant bepaald: een waaiervormig busstation op maaiveld gelegen met een Stationslaan ten zuiden van het spoor ter ontsluiting van de Odijkerweg (zie afbeelding op pagina 7). Andere varianten zijn om inhoudelijke en financiële gronden niet haalbaar gebleken. Naast deze recent uitgewerkte variant is ook sprake van de terugvalvariant met een waaiervormige busstation onder maaiveld, direct ten noorden van het station.

De voorkeursvariant is geraamd op € 194,8 miljoen. Uitgaande van een Rijksbijdrage van € 144,5 miljoen resteert voor de regio een bijdrage van € 50,3 miljoen. Gerekend naar prijspeil 2010 is volgens de overeenkomst van 22 juni 2006 een regionale bijdrage van € 32,5 miljoen beschikbaar. Dat betekent dat in het ontwerp een versobering moet worden gevonden ter grootte van € 17,8 miljoen. Zonder de functionaliteit aan te tasten kan deze besparing gevonden worden, terwijl er ook nog middelen beschikbaar blijven voor de ruimtelijke aankleding. Gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug hebben echter in afwijking van de overeenkomst uit 2006 aangegeven minder te kunnen bijdragen. Hierdoor moet meer op het ontwerp worden versoberd, namelijk € 24 miljoen, en zal ook het niveau van de ruimtelijke inrichting worden aangepast. Afsproken is dat indien bij verdere planuitwerking blijkt dat minder bespaard hoeft te worden, dat dit voordeel in eerste instantie ten gunste komt aan een betere omgevingskwaliteit.

Voorgesteld wordt:

1. Goedkeuring te verlenen aan de bestuursovereenkomst Stationsgebied Driebergen-Zeist 18 mei 2010;
2. De infrastructurale herinrichting van stationsgebied Driebergen-Zeist als project van provinciaal belang –als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening- aan te merken.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

provincie DE *Utrecht*

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 28 juni 2010;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 juni 2010, afdeling MOB, nummer; INT2010

Gelezen;

Overwegende;

- dat provincie Utrecht samen met het Rijk en andere regionale partijen op 22 juni 2006 een overeenkomst heeft getekend voor de aanpak van drie spoor kruisingen op het traject Oost (spoorbaanvak Utrecht-Arnhem), waaronder de overgang bij station Driebergen-Zeist; waarin een provinciale bijdrage voor dit project is vastgesteld van € 7,5 miljoen (prijspeil 2005);
- de Stuurgroep stationgebied Driebergen-Zeist na zijn bespreking van 1 april 2010 en na intern overleg bij de gemeentelijke partijen een voorkeur voor de Synthesevariant Stationslaan heeft uitgesproken met als terugvalsoptie de Basisvariant;
- dat op 18 mei 2010 een overeenkomst is getekend namens de dagelijkse besturen van het Bestuur Regio Utrecht, de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug, waarin de voorkeursoplossing, de financiële bijdrage en de besparingsmogelijkheden ten aanzien van het ontwerp zijn vastgelegd;
- dat in het coalitie-akkoord een financiële bijdrage is gereserveerd voor het project Driebergen-Zeist ter grootte van € 5 miljoen;
- dat ten behoeve van een regionale fietsverbinding tussen Odijk en Zeist rekening gehouden wordt met een eventueel extra fietstunnel onder het station, waarvan de financiering mogelijk niet meer past in het projectbudget;
- dat de herontwikkeling van het stationsgebied Driebergen-Zeist van belang is voor de provincie hoofdstructuur van wegen en openbaar vervoerverbindingen en voor de versterking van het multimodale vervoersknooppunt;

Gelet op artikel 158 van de Provinciewet en de Wet ruimtelijke ordening;

Besluiten:

1. Goedkeuring te verlenen aan de bestuursovereenkomst Stationsgebied Driebergen-Zeist 18 mei 2010;
2. De infrastructurele herinrichting van stationsgebied Driebergen-Zeist als project van provinciaal belang –als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening- aan te merken.

Voorzitter,

Griffier,

provincie DE *Utrecht*

1. Wettelijke grondslag

Art. 158 van de Provinciewet en v.w.b. het provinciaal belang de Wet ruimtelijke ordening.

2. Beoogd effect

Streven naar doelmatige bereikbaarheid: met spoorverbreding kunnen ambities van Randstadspoor en Programma Hoogfrequent Spoorvervoer verwezenlijkt worden. Voorts wordt de multimodale knooppuntfunctie versterkt door de aanleg van een hoogwaardig busstation en goede P&R-voorzieningen. Tevens wordt een groot veiligheidsknelpunt opgelost en de doorstroming sterk verbeterd door de aanleg van een ongelijkvloerse spoorkruising.

Door het stationsgebied Driebergen-Zeist te benoemen tot (project van) provinciaal belang kan, indien nodig, het Wro-instrumentarium ingezet worden ter borging/bescherming van het provinciaal belang.

3. Argumenten

Met de herinrichting van het station Driebergen-Zeist en directe omgeving is het mogelijk:

- De spoorcapaciteit bij het station dusdanig te vergroten dat de ambities ten aanzien van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer en Randstadspoor vanaf 2019 waargemaakt kunnen worden.
- Twee potentieel gevaarlijke spooroverwegen op te ruimen en een veilige ongelijkvloerse situatie te realiseren.
- De wegcapaciteit van de gebiedsontsluitingsweg N225 te vergroten en de doorstroming op buscorridor Leersum-Zeist te verbeteren door de vaak gesloten spoorovergang te vervangen door een ongelijkvloerse oplossing.
- De multimodale knooppuntfunctie van het station te versterken door de aanleg van een hoogwaardig busstation en goede fietsstallings- en P&R-voorzieningen.

4. Kanttekeningen

Hoewel het belang van een zorgvuldige inpassing in de ruimtelijke omgeving wordt onderkend, komt deze bij het ontoereikend zijn van de financiële middelen onder druk te staan. Het provinciale belang ligt in de eerste plaats bij de functionaliteit van de OV-knoop en de kwaliteit van de ontsluitende wegen.

5. Financiën

In de bestuursovereenkomst van 22 juni 2006 is vastgelegd dat de provincie € 7,5 miljoen (prijspeil 2005) bijdraagt aan het project. Uitgaande van de indexpercentages van het Centraal Planbureau over de periode 2005-2010 zal dit bedrag moeten worden geïndexeerd met 8,5176 procent. Dit komt voor prijspeil 2010 neer op een bijdrage van € 8,1 miljoen.

Daarnaast wordt rekening gehouden met een aanvullende bijdrage van € 2 miljoen, voor het geval een extra fietstunnel onder het spoor niet meer in het projectbudget past. Ook het Bestuur Regio Utrecht wil dit aanvullende bedrag voor deze tunnel reserveren.

In de middelen voor het coalitie-akkoord is een bedrag van € 5 miljoen opgenomen voor project Driebergen-Zeist.

Voor de resterende bijdrage van € 5,1 miljoen wordt voorgesteld deze te dekken uit het Bestedingsplan BDU 2010, ten laste van de post Reservering opvang mobiliteitsgroei als

gevolg van gebiedsontwikkeling. Voor deze post is in het BDU-bestedingsplan 2010 een bedrag van € 27 miljoen opgenomen.

Volledigheidshalve wordt erop gewezen dat de provinciale bijdrage aan dit project uiteindelijk hoger kan uitvallen dan € 10,15 miljoen ten gevolge van verdere indexering of van noodzakelijke aanpassingen aan het inhoudelijke ontwerp. Over deze mogelijke consequenties wordt alsdan geïnformeerd via het BDU-bestedingsplan.

6. Realisatie

In september 2010 zullen partijen samen met ProRail een uitvoeringsovereenkomst opstellen. Hierin wordt het definitieve uitvoeringsspad vastgelegd, met daarin de rolverdeling tussen de verschillende partijen, o.a. over de ruimtelijke ordeningsprocedure, de communicatie en de verrekeningsmomenten.

Ten aanzien van de ruimtelijke ordeningsprocedures is afgesproken dat de gemeenten Zeist en Utrechtse Heuvelrug werken aan een intergemeentelijk bestemmingsplan. Daarnaast is afgesproken om het tempo in het project te houden en versnellingen door te voeren waar dat mogelijk is. Een van de mogelijkheden voor versnelling is het overnemen van de ruimtelijke planprocedure door de provincie middels het opstellen van een inpassingsplan in het geval de bestemmingsplanprocedure bij gemeenten tot stagnatie leidt. Om de inpassingsplanprocedure te kunnen starten als bedoeld in artikel 3.26 lid 1 van de WRO, zal sprake moeten zijn van een provinciaal belang.

7. Juridisch

De bestuursovereenkomst is een gemengde overeenkomst: de publiekrechtelijke rechtspersoon gaat financieel afdwingbare verplichtingen aan. De voorhangprocedure uit artikel 167 lid 4 van de Provinciewet is hier niet gevolgd omdat de financiële middelen reeds beschikbaar zijn gesteld door PS. Artikel 12 van de overeenkomst schrijft voor dat de overeenkomst wordt aangegaan namens de Dagelijkse Besturen onder voorbehoud van goedkeuring door hun Algemene Besturen, uiterlijk 1 juli 2010. Gelet op de tijdsdruk is van het volgen van de voorhangprocedure uit artikel 167 lid 4 van de Provinciewet afgezien. Op twee punten is er dus nog besluitvorming door PS noodzakelijk: (a) goedkeuring van de bestuursovereenkomst en (b) het benoemen van het provinciaal belang.

8. Europa

Prorail is als beheerder van de spoorinfrastructuur - waarin het grootste deel van de investeringen zullen plaatsvinden - de aanbestedende partij en neemt daarbij de wettelijke regelgeving in acht.

9. Communicatie

Voorgesteld wordt om aan te sluiten bij de communicatiestructuur van het project en in overleg met de andere stuurgroepartijen te besluiten over de wijze van bekendmaking.

10. Bijlagen

Bestuurlijke overeenkomst Stationsgebied Driebergen-Zeist 18 mei 2010.

Bijlage: impressie van de varianten

Afbeelding 1: Synthesevariant Stationslaan (voorkeursvariant)

Afbeelding 2: Basisvariant (terugvalvariant)

